

Kirkonpalvelija ² 2021

Joulua ja neuvottelutuloksia odotellessa

Kiitän luottamuksesta puheenjohtajakauden jatko-pestiin kaudelle 2022–24. Yritän jatkaa Seppo Pyykkösen, Kaarina Yli-Someron ja Antti Ruuskasen viitoittamalla tiellä.

Kesän alussa 2020 neuvottelutulokseen saatu evankelisluterilaisen kirkon virka- ja työehtosopimus on voimassa helmikuun loppuun 2022. Neuvottelijana Kirkon Alojen valtuuttamana toiminnanjohtaja Paula Aaltonen. Haastetta neuvotteluihin tuovat ainakin suorituslisäjärjestelmän kehittämistarpeet, perhevapaa uudistus sekä etätyön lisääntymisestä aiheutuva säätelyn tarve.

Kirkonpalvelijoiden jäsenmäärä on vähenemässä, minkä johdosta

budjettia pitää miettiä entistä tarkemmin.

Kirkonpalvelijoiden opinto- ja koulutuspäivät ovat Turussa 28.–29.6.2022. Koulutuspäivien aihe-

na on työyhteisön hyvinvointi. Kahdet edelliset koulutuspäivät peruuntuivat koronaepidemian vuoksi. Ensi vuoden Kirkonpalvelijoiden päivien ohjelmaa olemme mietti-neet pitkälti viime kesältä peruun-tuneiden päivien rungon pohjalta.

Toivon mukaan seuraavat kou-lutuspäivät saadaan järjestettyä suurella joukolla, ettei koronatilanne aiheuta enää peruuntumista.

Toivon että kaikki saamme hil-jentyä Joulun sanomaan ja viettää Vapahtajamme syntymäjuhlaa työ-tehtävissä tai vapailla läheistemme kanssa.

Puheenjohtaja
Harri Kosola

Kirkonpalvelijat ry:n vuosikokous sekä Kirkon alat ry:n sääntömääräinen syyskokous

Yhdistyksen vuosikoko-us pidettiin 29.6.2021 klo 16.30 Radisson Blue Marina Palace Hotellissa Turussa.

Vuoden 2020 toimintakertomus hyväksyttiin, tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus sekä vastuuvapaus myönnettiin tilivelvollisille. Toimintasuunnitelma ja talousarvio hyväksyttiin vuodelle 2021.

Hallituksen puheenjohtajaksi vuosille 2022–2024 valittiin Harri Kosola Seinäjoelta.

Hallituksen jäseniksi vuosille 2022–2024 valittiin Ari Haapoja Seinäjoelta, Jaakko Karhu Ylikiimingistä sekä Auli Lundell Turusta. Varajäsenet valittiin hallituksen jäsenille Björn Ståhl Porvoosta, Tuija Petersson Turusta sekä Nina Pusa Raisiosta.

Kirkon alat ry:n hallituksen jäseniksi ja varajäseniksi vuosille 2022–2024 valittiin Harri Kosola Seinä-

joelta varajäsen Toini Tissari Espoosta; Kari Hartikainen Kuopiosta varajäsen Arja Auranen Hollolasta.

Kirkon alat ry:n edustajistoon vuosille 2022–2024 valittiin edustajat ja varaedustajat

- Arja Auranen Hollolasta, 1. Timo Lehto Tampereelta, 2. Väinö Kokkonen Oulusta.
- Toini Tissari Espoosta, 1. Anita Nurttila Espoosta, 2. Tuula Liukko Korpilahdelta.
- Kirsi Romo Lahdesta, 1. Jouni Honkanen Pilkanmaalta, 2. Björn Ståhl Porvoosta.
- Arto Tampio Kuhmosta, 1. Anja Kunnari Sotkamosta, 2. Seppo Niskanen Kajaanista.
- Jaakko Karhu Ylikiimingistä, 1. Nina Pusa Raisiosta, 2. Sami Lehtimäki Seinäjoelta.
- Mari Antila Lahdesta, 1. Tuija Petersson Turusta, 2. Irma Muilu Seinäjoelta.

Kokouksessa oli läsnä 15 yhdistyksen jäsentä sekä Kirkon alat ry:n toiminnanjohtaja Paula Aaltonen. Vuoden Kirkonpalvelijaksi ei valittu ketään.

Kirkon alat ry:n sääntömääräinen syyskokous perjantaina 26.11.2021 klo 10.30 Sokos Hotel Presidentti, Eteläinen Rautatiekatu 4, Helsinki.

Kirkon alat ry:n hallituksen puheenjohtajaksi valittiin toiselle toimikaudelle 2022–2024 Kirkonpalvelijat ry:n jäsen Antti Ruuskanen Espoosta.

Hallituksen jäsenet ja varajäsenet valittiin toimikaudelle 2022–2024.

Kirkon alat ry:n edustajiston jäsenen toteaminen toimikaudelle 2022–2024.

6.12.2021 **Kari Hartikainen**

”Minä ilmoitan teille ilosanoman” (Luuk. 2: 1-14)

Kauppaliikkeet ovat sulkeutuneet. Joulukiireet ovat takanapäin. Useissa kodeissa on saunottu, nautittu yhteinen joulutaria ja joululahjat on jaettu. On aika suunnata askeleet jouluyön jumalanpalvelukseen kuulemaan Herran enkelin viesti: ”Älkää pelätkö! Minä ilmoitan teille ilosanoman, suuren ilon koko kansalle. Tänään on teille Daavidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja. Hän on Kristus, Herra.”

Joulun ilosanoma syntyneestä lapsesta antaa meille toisenlaisen näkökulman ihmisen elämän tarkoitukseen kuin yleensä. Olemme joutuneet elämään pitkän ajan koronan sävyttämää elämää. Päivittäin meille on kerrottu tartunnansaaneista ja koronaan kuolleista. Monet rajoitukset ovat estäneet päivittäisiä askareitamme. Tilanne pandemian suhteen näyttää jatkuvan edelleen. Kolmansia rokoteannoksia on jo osalle väestöstä annettu. Aika näyttää, kuinka kauan tämä tilanne epävarmuuden keskellä kestää vai tuleeko tästä aivan uusi normaali.

Sanoma pandemiasta on tuonut kuoleman mahdollisuuden lähemmäksi jokapäiväistä elämäämme. Samalla se on tehnyt todeksi sen, kuinka haurasta ja yllättävää loppujen lopuksi ihmisen elämän kesto on. Kaikkeen emme kykene varautumaan tai kaikkea elämässämme emme voi hallita, vaikka näin meille yritetään opettaa erilaisissa elämänhallinnan oppaissa.

Jouluyönä enkelin ilmoittama

ilosanoma paimenille Jeesus-lapsen syntymästä luo eteemme välähdyksen taivaallisesta kirkkaudesta ja Jumalan rakkaudesta luomaansa ihmistä kohtaan. Taivaallinen rauha laskeutuu maan päälle. Hyvä on ihmisen seisahtua tämän sanoman ääreen ja ihmetellä tuota Jumalan käsittämätöntä rakkautta meitä kohtaan. Meillä on mahdollisuus katsoa hetki tuohon taivaalliseen kirkkauteen ja ymmärtää, mistä loppujen lopuksi on kysymys ihmiselämän tarkoituksessa ja päämäärässä. Meidät on luotu elämään iankaikkista elämää niin maanpäällä kuin kerran taivaan valtakunnassa. Tästä on kysymys joulun ilosanomassa, jonka enkeli kerran paimenille ilmoitti.

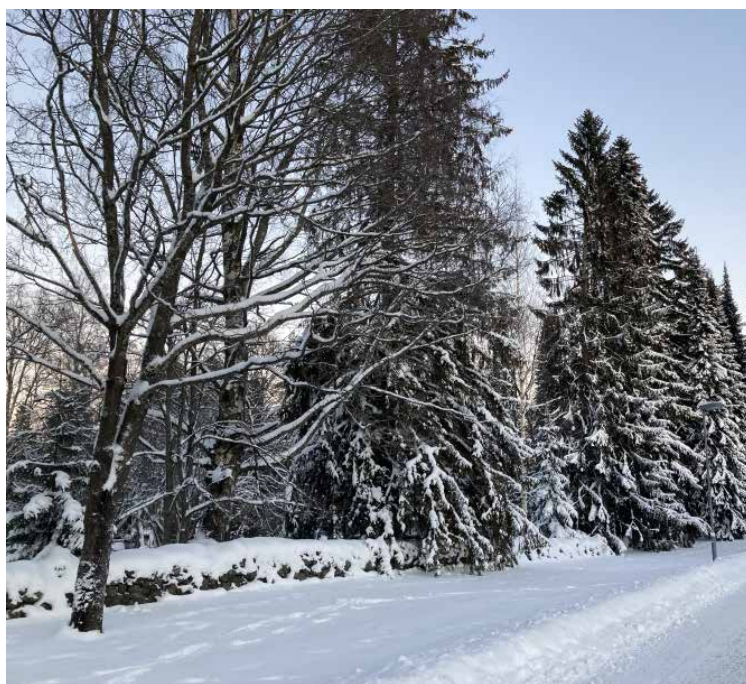
Ikuinen Jumala, sinä valaisit tämän pyhän yön todellisella valolla. Anna meidän katsella jo nyt ainoan Poikasi kirkkautta. Johdata meidät ikuiseseen iloon taivasten valtakunnassa.

Keijo Toivanen
Kunniasuntio

*Seimen Lapsi, kiitos,
että uskomme kohde
olet sinä, elävä
Vapahtaja, Sana,
joka syntyi ihmiseksi.
Sinä olet ollut aikojen
alussa ja elät ikuisesti.*

*Sinussa näemme
Jumalan kirkkauden,
Jumalan pyhyden
ja nöyryyden. Sinä
olet elänyt ihmisen
ruumiissa ja kokenut
ihmisetn osan. Auta
meitä aina elämään
sinua lähellä.*

Tapio Luoma

Kuva: MH

Suntion fiiliksiä syksyn pimeinä päivinä

Niin, hyvät kollegat, taidan olla joukossamme musta, ainakin tummahko lammas. Nimittäin jotenkin toivon, että voisin hypätä joulukuun yli suoraan kevätpuolelle. En ole jouluihmisiä, en ole ollut vuosiin. Olen joskus - lapsuudessani ainakin – toki pitänyt valtavastikin joulusta. Ehkäpä sain yliannoksen joulua jo edellisessä työssäni lehtialalla. Jonkinmoisella stressillä valmistaudun joulukuun hommiin. Ymmärrän toki sen, että monelle joulun odotettu, suuri juhla, jolloin nautitaan rauhallisesta ja iloisesta tunnelmasta. Heille kaikille lämpimästi toivotankin hyvää joulunaiakaa. Joulun odottamisen sijaan itse odottelen piteneviä päiviä, valaistuvaa aikaa, uutta kevättä.

Näinä päivinä olen toivonut varsin vähälumista talvea ja sellaista sydäntalven aikaa, ettei liukkaudesta olisi harmia. No saapa nähdä, kuinka käy. Olen näet hieman huolissani siitä, miten ehdin kaikkina kiireistenkin päivien aamuina viiteen paikkaan yhtä aikaa. Siinä on näet se, ettei kenelläkään tulisi sanomista tekemistäni käsilumitoista eri kiinteistöillä, ei lumisuudesta eikä liukkaudesta. Kunhan tässä joulukuusta selviäisi, kun tunnetusti muutakin puuhaa ja tehtävää on aika lailla. Onneksi, todellakin onneksi, on apuvoimiakin näihin asioihin – en minä yksin jaksa enkä kerkeä, vaikka usein sitä itseltäni vaadin.

Olen tällainen ihminen, että vaadin itseltäni suoraan sanoen todella paljon ja olen armoton itselleni. Sellainen asia tässä teille kollegoille minun täytyy taas myöntää. On monia päiviä, jolloin sitä vaan painaa ja painaa töitä, ilman taukoja, suunnilleen syömättä ja juomatta. Jonain päivänä voin uupua niin, etten jaksa enää mitään pitkään aikaan – se tässä on vaarana. Varmasti riittäisin työsuorituksineni työnantajalle hy-

vin, tästä on ollut puhuttakin. Mutta itselle ei tahdo riittää mikään, ei kerrassaan mikään. Jollain tavalla vaikuttaa siltä, että rankaisenkin itseäni jostain tällä tavoin, vaikka mitään sellaista ei tarvitsisi edes miettiä. Minunkin pitäisi koettaa muistaa oma jaksamiseni, oma työhyvintointini. Olen tiedostanut ongelman ja hakenut siihen apua.

Kuten varmaan monelle on tuttua, ei ole aina helppoa erottaa vapaa-aikaa ja työaikaa toisistaan. Ikävämpi homma, että vapaapäivinäkin tulee seurattua puhelinta – whatsapp vingahtelee, milloin minäkinlaisia sähköposteja tupsahtelee. Puhelin saattaa soida – ja minähän liiksi tunnollisena vastaan siihen, vaikka siellä poissaoloviesti on tallennettuna. Nyt olen koet-

tanut tehdä parannusta tässä asiassa, työpuhelin on ollut vapaapäivinä jopa äänettömänä. Sehän saisi varmaan mieluummin olla kiinnikin tuolloin. Mutta silloinpa sitä pelkää, että mitähän sinne on tullut, kun sen avaa.

Ajan kuluessa minulle on kertynyt myös ylitöitä varsin reilusti. On ollut kyllä hyvä ratkaisu, että olen niitä voinut pitää pois aikahyvitysvapaina – arvostan vapaa-aikaa kiireisen ja usein stressaavan työjakson jälkeen. Olen kokenut sen hyväksi, että näinä vapaaviikkoina olen lähtenyt paikkakunnalta kokonaan pois ainakin muutamaksi päiväksi. Reissun päällä ollessaan voi vapaasti olla joko aktiivinen tai viettää lepolomaa. Kumpakin olen oikeastaan tehnyt tänä syksynä. Lokakuun vapaaviikolla matkustin junalla Oulusta Tampereelle, siellä oli ilo kierrellä monipuolisissa museoissa, syödä kerrankin hyvin ja rauhassa. Marraskuun alkupuolella taas ajoin muutaman tunnin matkan Itä-Lapin Sallaan. Siellä nautin rauhasta, ulkoilin, kävin uimassa ja museossa, lueskelin, täytin ristikoita, ehdin ottaa päiväuniakin.

Luojan kiitos – minulla on tällainen vapaaviikko myös joulukuussa. Kuten varmaan arvaattekin, pyrin taatusti tekemään jotain aivan muuta kuin jouluun liittyviä asioita. Silloin erityisesti huolehdin terveydestäni ja pyrin saamaan kireään kehooni ja stressaantuneeseen mieleeni edes hieman rentoutusta eräiden hoitometodien avulla. Kohta taidankin jo varata aikojä. Ja onhan toki mahdollista ajella yöksi tai kahdeksi jonnekin sopivan matkan päähän kotipaikkakunnalta pois – olen tällainen reissumies. Ja ehkäpä silloin jätän sen työpuheli-
men kotiin – uskaltaisinko näin tehdä? Se olisi minulle jo saavutus.

Rauno Kinnunen

Tärkein pysyy aina

Hienon liittomme hallinnon kolmevuotinen sykli päättyy vuoden vaihteessa. Liiton korkein päättävä elin, edustajisto, valitsi marraskuun kokouksessaan liiton hallituksen ja puheenjohtajan seuraavaksi kaudeksi eli vuosiksi 2022–2024. Muutokset olivat vähäisiä: sain ilon ja kunnian jatkaa puheenjohtajana ja hyvin toiminut hallitus jatkaa melkein samassa kokoonpanossa. Ja Kirkon palvelijoiden edustajina Harri Kosola ja Kari Hartikainen tuovat yhä laajan kokemuksensa, asiantuntemuksensa ja aktiivisuutensa koko liiton hyödyksi.

Luottamusmiesvaaleja on pidetty syksyllä. En tiedä tarkkoja lukuja, mutta luulen, että suuri osa nyt päättyvän kauden luottamusmiehistä jatkaa tehtävässään. Jatkuvuus on tärkeä asia, mutta on aina hienoa, että myös uusia luottamusmiehiä saadaan. Uutta on sekin, että luottamusmiesten toimikausi muuttuu nelivuotiseksi. Muutos on hyvä: neljässä vuodessa luottamusmies ehtii päästä paremmin perille kaikista uusista asioista, joita vääjäämättä tulee myös pitempään mukana olleille.

Liittomme toimistossa jatkavat samat työntekijät erinomaista työ-

tään. Lisäksi uusi lakimies on saatu rekrytoitua ja aloittaa työnsä alkukevällä. Kirkon Alat ry. on kaiken kaikkiaan hyvässä kunnossa.

Joulu on jo lähellä. Vuosi sitten, kun vietimme aivan erilaista joulua, ei oikein olisi uskonut, ettei tämä joulun suurin piirtein normaali. Mutta poikkeusjoulu tästäkin taitaa tulla. Tilaisuudet voitaneen onneksi pitää tavalliseen tapaan ja ihmisiä päästää niihin. Mutta ainakin joissain paikoissa ja tilaisuuksissa joudutaan tarkastamaan koronapassit, jotta väkimäärää ei tarvitse rajoittaa. Koronapassien käyttöön ottaminen on järkevää, mutta tässäkin uuden edessä ovat kirkonpalvelijat, jotka varmaan ovelta passeja katsovat ja joutuvat joillekin kertomaan, ettei kirkkoon, joka on aina ollut kaikille auki, pääsekään. Ei se helppoa tule olemaan.

‘Oman kirkon’ Tapiolassa peruskorjaus jatkuu vielä. On kuitenkin jotenkin mahdollista, että jouluaaton tilaisuuksia voisi kirkossa pitää. Meillä on kuitenkin tiedossa, että lopullisesti lupa tälle saataisiin vasta 22.12. On koko Tapiolan kirkonpalveluskunnalla melko työntäyteinen aatonaatto edessä, kun opettelemme kaikki uusitut asiat ihan siitä lähtien, että saamme kir-

kon ovet auki ja valot päälle. Voi olla ikimuistoinen joulun edessä!

Mutta vaikka Tapiolan kirkon valot eivät syttyisi ja koronapasseilla jouduttaisiin rajoittamaan ihmisten pääsyä joulun tilaisuuksiin, se kaikin tärkein pysyy aina: vietämme ja muistamme Vapahtajamme syntymäjuhlaa.

Oikein hyvää joulua ja onnellista vuotta 2022, hyvät Kirkonpalvelijat ry:n jäsenet!

Antti Ruuskanen

Tämä kirja johdattaa sinut matkalle kirkon 2000-vuotiseen historiaan. Kristinuskon tarinaa keritään auki 20 henkilön kautta, josta kukin eli eri vuosisadalla ja jätti pysyvän merkin historiaan. Tomera eläkeläistäti Helena kaivoi esiin Jeesuksen haudan, paavi Urbanus puhui Euroopan ristiretkille ja Martti Lutherin joutuminen ukkosmyrskyyn on vaikuttanut nyky-Suomeen saakka.

Kirkkohistoriallisen selitysteoksen sijaan kyseessä on vauhdikas kokoelma jännittäviä elämäntarinoita, jotka paitisi viihdyttävät ja ihmetyttävät myös tarjoavat avartavia välähdyksiä menneestä maailmasta. Kirkon tarina on usein ollut muuta kuin voitokas, mutta sen keskiössä ovat aina olleet tavalliset ihmiset, jotka tekevät ihmeellisiä asioita.

Lähde mukaan löytöretkelle ja hämmästy!

Eläkeläisen tarinointia!

Toista koronavuotta eletään, sen viimeisiä viikkoja. Se on vaikuttanut meidän kaikkien, sinun kuin minunkin, elämään. Ministerit ja virkahenkilöt kehottaa meitä jaksaa vielä vähän aikaa jotta vapaus koittaisi. Mutta juuri tällä hetkellä tuntuu kuin loppua ei näkyisi. Ehkä tämä on se paljon puhuttu uusi normaali. Monta rokotusta otettuna ja ehkä lisää otetaan. Koronapassia opetellaan käyttään ja matkustuskaavakeita täytetään! No, minä en ole vielä passia tarvinnut kun juurikaan en ravintoloissa käy. Hämeenlinnan Lentopallokerhon peleissäkään sitä vielä ei ole tarvittu. Ulkomaan matkoja ei ole ollut eikä tiedossakaan, joten se niistä matkaselvityksistäkin.

Olen ollut nyt neljä vuotta eläkkeellä, jäin pois työstä 63 vuotiaana. Eli heti kun se kohdallani oli mahdollista. Olisin toki voinut jatkaa vielä, mutta kun 15 vuotiaana työurani aloittanut koin palveluni riittävän! Päätöstä en ole katunut.

Yhteisissä asioissa ja riennoissa en juurikaan ole mukana. Niissä tuli kirkon eri järjestötehtävissä ja muuallakin riittävästi oltua.

Kirkonpalvelijat ry:ssä ja Kirkon alat liitossa sain tutustua moniin hienoihin ihmisiin, muistan teitä kaikkia hyvällä. Upeita juhlia ja tapahtumia on paljon mahtunut näi-

hin vuosiin. Sain olla mukana järjestämässä yhdistyksen 70 vuotisjuhlaa täällä Hämeenlinnassa ja 80 vuotisjuhlaa Turussa. Mieleeni ovat jääneet myös vuoden 1989 Kirkonpalvelijapäivät jotka alkoivat Kotkassa. Sieltä menimme laivalla Tallinnaan. Viron itsenäisyyshenki oli nousussa, sen aisti kaupungissa monin tavoin.

Mutta mitä sitten eläkeläisen elämään kuuluu! Olen ennenkin kirjoittanut miten luonto ja mökkeily on minun harrastuksiani. Tärkeitä toki ovat oma puoliso, lapset ja lastenlapset.

Tähän aikaan vuodesta käyn mökillä pari kertaa viikossa, matka on lyhyt. Käyn päiväselvään, pariin kuukauteen emme ole enää yöpyneet. Minulla on mökkintontilla lintujen talviruokintapaikka. Se on mukavaa touhua, täydentää ruokaa ja seurata tiaisten, tikkojen, närhien, punatulkkujen ja puukiiptijän toimintaa. Se miten linnut tunnistaa ruokikijansa on palkitsevaa.

Mökkiä lämmitän puuhellalla. On hieno kokemus miten pieni mökki hiljalleen lämpenee. Näin alkutalvesta ja myöhemminkin puuhellalla lämpö on verrattonta, kunhan muistaa lämmittää maltilla.

Pienimuotoinen metsätyö on myös mukava harrastus. Syksyn aikana harvensin lapsuuskotini pienen metsäpalstan puolisoni kans-

sa. Kirves ja pokasaha työvälineinä, hieman toki moottorisahakin. Niiden pätkimisessä ja pilkkomisessa riittää ukille hommaa. Puuhommat pitää osaltaan kuntoa yllä. Kuten myös metsissä ja pelloilla samoilu. Liikun poluilla ja polkujen ulkopuolella. Kevätaamulla varhain saatan seurata teerien soidinta lähipelloilla, se on hieno näytelmä. Äskettäin seurasimme hkrvrijahdin aikana kahden hirven jolkottelua samaisella pellolla. Olivat onnistuneet jekuttaan metsästäjät!

Viihdyn metsässä, en pelkää siellä. Toisaalta se ei myöskään ole kirkkoni. Hiljaisuuden, rentoutumisen ja rauhoittumisen paikka kylläkin. Tuleen tuijotus tutulla tulipaikalla omien ajatusten kanssa on juhlaa!

Näitä hajanaisia ajatuksia kirjoittaessani on vajaa viikko adventtiin. Vanhastaan muistan ja tiedän, että teillä hyvät ammattiverit on edessä kiireinen, monien tilaisuuksien täyttämä kuukausi. Tuoko tämä koronapahailen siihen vielä oman lisänsä. Levottomasta maailmasta ja kaikkialle yltävästä pandemiasta huolimatta kaikkialla kiirii ilosanoma joka kuuluu sinulle ja minulle: Teille on syntynyt Vapahtaja joka on Kristus, Herra!

Osmo, eläkesuntio

Kirkonpalvelijat ry:n vuosikokous

pidetään 28.6.2022 klo 16.30

Radisson Blue Marina Palace Hotellissa

Linnankatu 32, Turku

Kirkonpalvelija ry

Harri Kosola, puheenjohtaja

Kari Hartikainen, sihteeri

Kirkonpalvelijat ry:n hallitus

Luottamusmies on luottamuksen rakentaja työpaikalla

Luottamusmiehet edustavat liittoa työpaikoilla ja ovatkin liiton näkyvin osa kentällä. Tällä hetkellä työpaikoilla ympäri Suomen järjestetään luottamusmiesvaaleja, joissa jäsenet valitsevat keskuudestaan luottamusmiehet seuraavaksi neljäksi vuodeksi.

Luottamusmiehet valvovat virka- ja työehtosopimusten ja työelämän lakien noudattamista työpaikalla sekä tarvittaessa puuttuvat ongelmatilanteisiin. Luottamusmiehet neuvottelevat työnantajan kanssa henkilöstöä koskevista asioista ja ovat osaltaan mukana kehittämässä työyhteisöjä edustamiensa työntekijöiden sekä työnantajan kanssa. Lisäksi luottamusmiehet huolehtivat siitä, että työntekijöitä kohdellaan oikeudenmukaisesti ja tasa-arvoisesti.

Kaiken tämän lisäksi luottamusmiehet toiminnallaan ja esimerkiksi rakentavat luottamusta työpaikoilla. Työkaluna heillä on virka- ja työehtosopimuksen lisäksi vuorovaikutus, jonka avulla he kasvattavat ymmärrystä ja toisaalta myös ehkäisevät väärinymmärryksiä.

Jotta työpaikoilla kaikki lait ja yhteiset pelisäännöt toteutuisivat, tarvitaan jatkuvaa luottamuksen rakentamista. Luottamusmiesten tulee rakentaa luottamusta niin työntekijöiden kuin työnantajan suuntaan. Onneksi luottamusmiehet eivät kuitenkaan ole yksin vastuussa luotta-

muksen kehittämisestä työyhteisöissä, vaan se kuuluu luonnollisesti ihan jokaiselle työntekijälle. Luottamusmiehet voivat kuitenkin monella tapaa toimia esimerkkinä keskinäisen luottamuksen ja ymmärryksen rakentamisessa työyhteisössä.

Viestintä on aihe, joka nousee aina esille yhteisissä keskusteluissa luottamusmiesten kanssa. Eri-tyisesti työntekijöiden, oman liiton jäsenten, suuntaan on tärkeä viestiä niin paljon kuin mahdollista ja kertoa, missä mennään, mitä on tapahtunut, mitä on päätetty, mitä tapahtuu seuraavaksi sekä miten luottamusmieheen voi olla yhteydessä. Oikeanlainen ja oikea-aikainen tiedottaminen lisää luottamusta ja ennen kaikkea vähentää turhia spekulointeja.

Rohkaisen toisaalta myös kaikkia liittomme jäseniä olemaan aktiivisesti yhteydessä omaan luottamusmieheen. Jotta luottamusmies voi parhaalla mahdollisella tavalla ajaa jäsenten asioita työyhteisössä, tulee vuorovaikutuksen olla aktiivista ja monipuolista, puolin ja toisin.

Luottamus on psykologista turvallisuutta ja työyhteisössä erityisen tärkeää sosiaalista pääomaa.

Työpaikalla luottamus ilmenee avoimena dialogina ja tasavertaisena yhteisöllisyytenä. Vuorovaikutus on luottamuksen väline, jolla edistetään tiedon kulkua ihmiseltä toiselle. Tällöin rakenne-

taan yhteistä ajattelua yhteisistä asioista ja tavoitteista. Vuorovaikutusta tarvitaan siis luottamukseen, mutta toisaalta luottamusta tarvitaan vuorovaikutukseen. Mitä enemmän vuorovaikutusta kehitetään, sitä enemmän on mahdollista luoda luottamusta.

Luottamuksen lisääminen vuorovaikutuksen avulla lisää oikeudenmukaisuutta. Mikäli olemme kokeneet tullemme kuulluksi, meidän on helpompi hyväksyä esimerkiksi jo työyhteisössä tehtyjä meitä koskevia päätöksiä. Kun toiminta työyhteisössä on johdonmukaista, päätöksenteko ja viestittäminen läpinäkyvää, voimme luottaa siihen, että kaikki pelaavat työyhteisössä samoilla pelisäännöillä.

Ilona Lehmus

Kirkon alat ry
Järjestöasiantuntija

*Pyhä Jumala, tässä elämässä joudumme usein pettymään.
Lupaukset jäävät vain sanahelinäksi. Toiveet eivät toteudu. Odotuksiin ei vastata.
Kiitos, että sinun lupauksesi Vapahtajan syntymästä täyttyvät tavalla,
jota moni ei osaisi odottaa. Kiitos, että ne täyttyvät silloin, kun sinun aikasi on tullut. Auta meitä luottamaan lupauksiisi kaikissa elämämme vaiheissa.*

Anna-Mari Kaskinen

Työturvallisuus on osa työhyvinvointia

Loppusyksyn tuulet puhaltelevat ja maa alkaa valmistautua talveen. Seurakunnissa tehdään pitkiä päiviä joulun ajan tilaisuuksia järjestellen. Myös kirkonpalvelijan työpäivät voivat venyä kuin huomaamatta. Työtehtävät eivät odota, eivätkä sateet tai lumipyryt kysele, milloin olet levännyt tarpeeksi ja jaksatko.

Viime vuosina on tehty paljon tutkimuksia, joissa on käynyt ilmi työntekijöiden lisääntynyt uupumus ja stressi. Eikä ihme, sillä työntekijöiltä vaaditaan yhä enemmän. On osattava ja hallittava monta aluetta, jotta työ sujuu taloudellisesti ja tehokkaasti. Seurakunnissa painetta lisää kiristyvistä taloudesta johtuva henkilöstömäärän väheneminen.

Kirkon työkuultuurissa on totuttu siihen, että työtä on tehtävä, satoi tai paistoi, oli pyhä tai arki. Monia kirkonpalvelijoidenkin työtehtäviä rytmittävät nopeasti muuttuvat tilanteet. Toisinaan työ voi tuntua jopa yksinäiseltä, onhan kirkonpalvelija useasti juuri silloin töissä, kun muut viettävät yhdessä vapaa-aikaa.

Kirkko ja kirkon työntekijät ovat lisäksi monen kohteena. Esimerkiksi keskustelu kirkon asemasta yhteiskunnassa voi lisätä työntekijöiden stressiä ja epävarmuutta omasta tulevaisuudestaan. Vähemmästäkin ihminen väsyä, jos kiireen keskellä omaa työalaa vielä kyseenalaistetaan.

Ennen työpaikan ja kodin välillä oli turvallinen polku, joka johdatti työntekijän töihin ja kotiin. Nykyään polku on laajentunut moneen suuntaan, työn ja vapaa-ajan raja on hämärtnyt. Työmenetelmien ja teknologian kehitys on tuonut paljon hyvää työelämään, mutta samalla on unohtunut ihmisen rajallinen kapasiteetti.

Avun pyytäminen ja vastaanottaminen voi kuitenkin olla vaikeaa. Ajatellaan, että kyllä tässä pärjätään. Varmasti pärjätäänkin, mutta jossain kohtaa on lupa sanoa, että ei jaks. Silloin on tärkeää, ettei jää yksin. Työyhteisön tuki on äärimmäisen arvokasta siinä vaiheessa, kun ihminen uupuu. Uupumus ei ole yksilön häpeä, se on koko työyhteisön ongelma. Aika ajoin olisi hyvä kysyä työkaverilta: mitä sinulle kuuluu?

Työhyvinvointi kulkee käsi kädessä työturvallisuuden kanssa. Työturvallisuuslaissa säädetään työympäristöstä, työn henkisestä, sosiaalisesta ja fyysisestä kuormittavuudesta sekä työ-

paikan ergonomiasta. Laki on säädetty turvaamaan työntekijöiden työkykyä ja ennaltaehkäisemään työstä ja työympäristöstä aiheutuvia terveyden haittoja.

Työturvallisuuslaki antaa raamit. Aidosti turvallinen ja hyvinvointia edistävä työympäristö tulee todeksi työpaikalla tehtävällä yhteistyöllä. Työturvallisuus on kaikkien vastuulla, mutta erityisesti työsuojeluvaltuutetun tehtäväkenttään kuuluvat henkilöstön fyysinen ja henkinen hyvinvointi sekä työturvallisuus ja -terveys. Hän käy työsuojelua koskevia neuvotteluja työnantajan kanssa ja toimii kiinteässä yhteistyössä työsuojeluviranomaisten kanssa.

Esimerkiksi työilmapiiriin ja henkilöstön jaksamiseen liittyvät ongelmat kuuluvat ensisijaisesti työsuojeluvaltuutetun hoidettaviksi. Käytännössä työsuojeluvaltuutettu ja luottamusmies ratkovat näitä ongelmia yhdessä, sillä varsinkin organisaation muutostilanteissa työhyvinvointi ja työsuhteen ehdot saattavat linkittyä erottamattomasti toisiinsa.

Turvallisuuden tunne työssä pitää olla osa arkea niin, että jokainen työntekijä voi hyvin vuoden jokaisena päivänä. Ja nyt, kun edesämme siintävät liukkaat kelit, muistetaan olla varovaisia myös ulkona, sillä yli kolmannes kaikista työtapaturmista aiheutuu liukastumisesta tai kaatumisesta. Tapaturmat maksavat, ei turvallisuus.

Turvallista jouluna aikaa sinulle toivottaen

Paula Aaltonen
toiminnanjohtaja

Kirkonpalvelijat ry:n OPINTO- JA KOULUTUSPÄIVÄT

Turussa 28.–29.6.2022

– Työyhteisön hyvinvointi –

TIISTAI 28.6.2022

- 8.00 Tulokahvit ja ilmoittautuminen**
* Radisson Blue Marina Palace Hotel
Linnankatu 32, Turku
- 9.00 Kesäpäivien avaus**
* Kokoustila Aavameri
* Harri Kosola, puheenjohtaja, Kirkonpalvelijat ry
* Puheenjohtaja Antti Ruuskanen, Kirkon alat ry
* Toiminnanjohtaja Paula Aaltonen, Kirkon alat ry
* Turun Tuomiokirkkoseurakunnan edustaja
- 10.00 Työmarkkinatilanne**
* Toiminnanjohtaja Paula Aaltonen, Kirkon alat ry
* Anna Kaarina Piepponen, Kirkkoneuvos
Kirkon työmarkkinailaitos
- 11.30 Lounas**
* Airisto ravintola
- 13.00 Päihderiippuvuus ja hoitoonohjaus työyhteisössä**
* Keijo Toivanen, rovasti, Kunniasuntio
- 14.30 Kahvit**
* Kahvitori
- 15.00 Sukupuolisuuden ja seksuaalisuuden kohtaaminen seurakunnassa**
* Minna Tuominen, paripsykoterapeutti,
varhaiskasvatuksen ja perhetoiminnan pastori,
Porvoon suomalainen srk
- 16.30 Vuosikokous**
* Kokoustila Aavameri
Radison Blue Marina Palace Hotel
Linnankatu 32, Turku
- 18.00 Päivällinen**
* Airisto ravintola

KESKIVIIKKO 29.6.2022

- 9.00 Viikkomessu**
* Turun Tuomiokirkko
Tuomiokirkonkatu 1, Turku
* Turun Tuomiokirkkoseurakunnan edustaja
- Kirkkoesittely**
* Juhana Ahlamo, suntio, opas
- Valokuvaus**
* Tuomiokirkon portaat
- 10.30 Sisäilmaongelmat**
* Kokoustila Aavameri
* Kiinteistöjohtaja Seppo Kosola,
Kiinteistöpalvelut – Turun ja Kaarinan seurakunnat
- 11.30 Lounas**
* Airisto ravintola
- 12.30 Haarnio Oy, Jari Haarnio**
* Jumalanpalveluksen digitaalinen palvelukonsepti
* Hautausmaan digitaalinen palvelukonsepti
- 14.00 Kesäpäivien päätös**
* Seuraavat opinto- ja koulutuspäivät
27.–28.6.2023, Jyväskylä
- 14.30 Lähtökahvit**
* Kahvitori

Majoitus: Radison Blue Marina Palace Hotel
Linnankatu 32, Turku

- Kaksi yötä, täysihito ja osallistumismaksu,
tulo hotelliin 27.6. (390,-)
- Yksi yö, täysihito ja osallistumismaksu,
tulo hotelliin 28.6. (340,-)
- Ei majoitusta, ruokailut
ja osallistumismaksu, (250,-)

Ilmoittaudu www.kirkonpalvelijat.fi tai
Kari Hartikainen p. 050 520 7003 – 20.6.2022 mennessä.

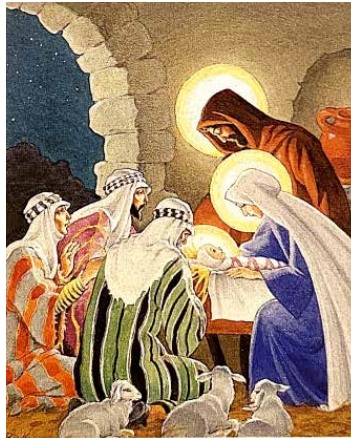
Jouluevangeliumi Turun murteella

Kääntänyt Kalevi Wiik

Sihe aika anto keisari Aukustus käsky, et koko valtakunnas tarttis ruvetak kokkoma vero. Tämä veronkokkomine oli ensimmäine sentyyppine, ja se tapahtus silloin ku Kyrenius oli Syyrias maaherra. Ja nii sit kaikki meni omin kaupunkiehis, et heijä voittim panna ylös verolistoihi.

Joosefki lähti sit kans Kalileast, Nasaretin kaupunkist ja meni maksama veros Juurea Raavirin kaupunki, minkä nimi oli Peetlehem; näi hän teki sentähren, ku hän oli Raavirin kans sukku. Hän meni sinne yhres Marja-morssiames kans, ku oli sillo jo pikkassimpäi. Ja sit ku he oli siäl, ni kävi simmottis, et Marja synnyttämise aika rupes olema aika lähel, ja nii hänelt sit syntys poika, mikä oli häne ensimmäises. Marja sitos palan kapalo ja pani häne makkama seimessen, ku kestikiavaris ei ollu yhtä tyhjähuanet.

Sil samal aluel oli yäl lampattem paimeni siin kerol vahtimas lampppaitas. Ja sit yht-

äkki heijä eressäs seisos Herra enkeli, ja Herra valo paisto heijä ympärilläs, ja paimenet rupes pelkkämä. Mut sit enkeli sanoes heil: "Ei kannatap peljätä, mää ilmoitan teil oikke aika ilose assia, ja siit o ilo kaikil.

Tänäpänil teil o syntyny Raavirin kaupunkis Vapahtaja. Hän on Kristus, meijä Herra. Ja teil on tämmöne merkki: te löyrätte mukulan ku makka kapalos seimes. Ja siinsamas enkeli ympäril oli taivast tullu sotaväkke ku kehus Jumala ja

huusi tämmöttes: "Kaikki kunnia Jumalal korkeures ja rauha kaikil ihmisil maam pääl ketä vasta Hänel ei ol yhtäkä pahasana."

Ku enkelit oli mennyt takasin taivasse, nim paimenet rupes keskenäs ihmettelemä: "Tarttis vissi lähte Peetlehem kattoma, et mitä siäl oikke on tapahtunu ja mitä Herra äskö oike meil mahto ilmoitta." Ja he lähtiki siit aika äkki ja sit he löysivä Marja ja Joosefi ja sem mukulan ku makas seimes. Ja sit ku he huamasivat tämä, ni he rupesivak kertoma niit jutui, ku he oli siit mukulas aikasemmin kuullu. Kaikki nee ku kuulivap paimenitte jutut ihmettelivä, et mitä oikke oli tapahtunu. Mut Marja pisti kaikki jutut miällesses ja ajatteli niit sit yksinäs. Paimenet lähti takasi ja kehus ja kiitti Jumalatas siit kaikest, mitä he oliva nähny ja kuullu. Ja kaikki oli menny niinku heil oli alust saakka sanottukki.

Kirkonpalvelijat ry:n hallitus 2022

HARRI KOSOLA

puheenjohtaja
puh. 050 362 0059
harri.kosola@evl.fi

ARJA AURANEN

varapuheenjohtaja
puh. 040 541 9123
arja.auranen@evl.fi

KARI HARTIKAINEN

sihteeri
PL 421, 70101 KUOPIO
puh. 050 520 7003
kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
kari.hartikainen@evl.fi

TOINI TISSARI

puh. 050 432 4530
toini.tissari@evl.fi

KIRSI ROMO

puh. 040 049 9300
kirsi.romo@evl.fi

ARTO TAMPIO

puh. 0400 296 239
arto.tampio@evl.fi

AULI LUNDELL

Puh. 041 504 9107
auli.lundell@evl.fi

JAAKKO KARHU

puh. 0400 185 296
jaakko.karhu@evl.fi

MARI ANTILA

puh. 040 834 8413
mari.antila@evl.fi

ARI HAAPOJA

puh. 050 339 2898
ari.haapoja@evl.fi

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Kirkonpalvelijat ry:n hallitus

Harri Kosola
puheenjohtaja

Kari Hartikainen
sihteeri

Kuva: Unsplash

Kirkon alat – YKSIN EI TARVITSE JAKSAA

Kirkon alat ry
Asemamiehenkatu 2, 6. krs
00520 Helsinki

Kyrkliga sektorn rf
Stationskarlsgatan 2
00520 Helsingfors

puhelinpalvelu 0207 912 530
www.kirkonalat.fi
etunimi.sukunimi@kirkonalat.fi

TOIMISTO

TOIMINNANJOHTAJA

Paula Alatonen
Toimiston johtaminen,
hallinto- ja neuvotteluasiat
Puh. 0400 236 881

VIESTINNÄN KOORDINAATTORI

Chanth Nybergh
Digipalvelut ja visuaalinen viestintä
Puh. 040 508 6606

VIESTINTÄSUUNNITTELIJA

Tuomo Veijanen
Viestinnän suunnittelu ja toteutus
Puh. 0400 167 644

JÄRJESTÖASIAINTUNTIJA

Ilona Lehmus
Alue- ja opiskelijatoiminta, liiton kurssit, yhteydet järjestöihin ja kouluttaviin laitoksiin.
Puh. 040 357 3981

LAKIMIES

Pekka Pietinen
Evl ja kr. järjestöjen sopimusneuvonta ja -neuvottelut, lainopillinen neuvonta, luottamusmieskoulutus
Puh. 040 775 3889

TOIMISTOSIHTTEERI

Galina Voloshina
Jäsenrekisteri, jäsenpalvelu, osoitteenmuutokset, kurssi-ilmoittautumiset
Puh. 0400 882 012

KIRJANPITÄJÄ

Jaana Kovanen
Talous, laskutus, jäsenrekisteri
Puh. 0400 214 437

*TULKOON ylleni Luojan siunaus
ja johtakoon se elämäni täyttymykseen.*

*Tulkoon ylleni Lunastajan siunaus
ja johtakoon se kaipaustani rakkauteen ja hyväksyntään.*

*Tulkoon ylleni Hengen siunaus
ja johtakoon se minut syvään rauhaan ja tyytyväisyyteen.*

JAANA RÄNTILÄ

Kirkonpalvelija

N:o 1/2021 – 67. vuosikerta

Julkaisija/Tilaukset:

Kirkonpalvelijat r.y. - Kyrkotjänare r.f.
Puh. 050 520 7003
E-mail: kirkonpalvelijat@kolumbus.fi
<http://www.kirkonpalvelijat.fi>

Toimitus:

PL 421, 70101 KUOPIO
Toimitussihteeri Kari Hartikainen

Lehden taitto:

Anne Räisänen
Grano Oy, Kuopio
mt.taitto@grano.fi

Toimituskunta:

Yhdistyksen hallitus

Ilmoitushinnat:

Kokosivu 350,-
1/2 sivua 200,-
1/3 sivua 150,-

ISSN-L 0355-8258